

είναι ἄξιον προσοχῆς τινος, διότι δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δειγμα τῆς τροπῆς, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει ἡ ἐπική ποίησις μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἀλλὰ καὶ τῆς καταπτώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν περιήλθεν αὕτη ἐφ' ὅσον ἐξηθένιζε ἡ παράδοσις τῆς ἐμμέτρου μυθιστορικῆς ἀφηγήσεως. Ἐπὶ πλέον τὸ ἀτεχνον μᾶλλον καὶ κάπως ἀνοούσιον ἔμμετρον αὐτὸ διήγημα ἰ περιέχει λεπτομερείας τινάς, χαρακτηριστικὰς ἰδεῶν καὶ ἀντιλήψεων θρησκευτικῶν, αἱ ὁποῖαι γενικῶς ἐπεκράτουν τότε καὶ ἐπὶ μακρὸν κατόπιν. Τὸ διηγηματικὸν τοῦτο στιχοῦργημα, ἀποτελούμενον ἐξ 810 δεκαπεντασυλλάβων καὶ ὁμοιοκαταλήκτων στίχων, ὑπῆρξεν, ὡς φαίνεται, προσφιλὲς ἀνάγνωσμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ διακόσια περίπου ἔτη, διότι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐξεδόθη πολλάκις¹. Ὁ ποιητὴς τοῦ εἶναι ἄγνωστος. Ἰσχύει τὸ εἶναι ἔχει τὴν ἀφήγησιν ἀπλῆς τινος ἐρωτικῆς ἱστορίας, ἀνάμικτον μὲ θρησκευτικὸν φανατισμὸν, ἢ μᾶλλον ἀντισημιτισμὸν, ὃ ὁποῖος ἀποτελεῖ καὶ τὸν χαρακτηριστικὸν τόνον τοῦ στιχοῦργήματος. Ἄλλως τε ὁ ἀνώνυμος στιχοῦργὸς φροντίζει ὁ ἴδιος νὰ καταδείξῃ τὸ

1. Ὁ πλήρης τίτλος τοῦ ποιήματος, ὃ ὁποῖος ἀποτελεῖ καὶ περιλήψιν τῆς ὑποθέσεώς του, ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἱστορία Ἑβραίων τῆς Μαρκάδας, τὴν ὁποίαν, εἰς τοὺς ἀχξξ' χρόνους μηνὶ Ἰουλίου ια', ἔκλαψε κρυφῶς ἀπὸ τοῦς γονεῖς τῆς, ὁποῦ ἐκάθονταν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τόπον λεγόμενον Φανάρι, ἕνας νέος Ἀρβανίτης λεγόμενος Δῆμος, καὶ πηγαινόντας εἰς τὴν Οὐγκροβλαχίαν, τὸν ἀτίμησεν ὁ αὐθέντης τοῦ τόπου περισσά, καὶ τοῦ τὴν ἔδωσεν εἰς γυναῖκα. Ἐνετίησιν, ἀχξη'. (Σχῆμα 8ον σελ. 31).

2. Πρώτη ἐκδοσις τοῦ ποιήματος εἶναι ἡ ὡς ἔνω τοῦ 1668. Δευτέρα ἡ τοῦ 1688 ἐπίσης εἰς τὴν Ἐνετίαν.— Ὁ Ἀλέξ. Ἑλλάδιος εἰς τὸ βιβλίον του: Status Praeensis Ecclesiae Graecae etc. pag. 11 ἀναφέρει ἐκδοσὶν γονομένην εἰς τὴν Βλαχίαν. Εἰς τὸ Κεφάλ. II τὸ φέρων τίτλον: De Typographia in Walachia et de libris ibi impressis, γράφει: «sub cuius auspiciis (δηλαδὴ τοῦ Serbanus Boëbodas ἦτοι τοῦ ἡγεμόνος Στεφ. Καντακουζηνοῦ) Marcada edita est, versibus politicis», δίδων καὶ ὀλιγόλογον περιλήψιν τῆς ὑποθέσεως. Ὁ Ἑλλάδιος δὲν ὀρίζει χρόνον ἐκδόσεως. Δύναται ὅμως νὰ τῆθ' οὗτος μεταξὺ τοῦ 1680 καὶ 1688.— Ἄλλαι γνωσταὶ ἐκδόσεις εἶναι αἱ τοῦ 1803, 1858 καὶ 1863 ἅπασαι ἐν Ἐνετίᾳ.— Τὸ ποίημα ἐξέδωκε καὶ ὁ E. Legrand εἰς Recueil de Poèmes Historiques en grec vulgaire etc. p. p. 129.—189, ἀνατυπώσας αὐτὸ ἐκ τῆς α' ἐκδόσεως μετὰ διορθώσεων τοῦ κειμένου, ὅχι ὅμως καὶ ἀτυχῶν ὄλων.

